

klimatabeler for Tórshavn, Klakksvik, Hvalbøur, Hoyvik og Mikines fyr. Vegetationen beskrives af *R. Rasmussen*, dyrelivet af *R. Spärck*, *F. Salomonsen* og *Å. Vedel Tåning*, strømforhold af *H. Sundstein*. Om fortids og nutids erhvervsliv skriver *S. Pedersen*, *S. Dahl*, *E. Mitens*, *H. J. Jacobsen* og *J. K. Joensen*. Bibliografien, der omfatter over 550 numre, er vist den største hidtil eksisterende, omend den langt fra er fuldstændig.

Tórshavn mangler stadig sin bygeografiske beskrivelse; afsnittet Tórshavn i dette værk er en poetisk skildring ved forf. *William Heinesen*. Storhvalfangsten omtales overhovedet ikke; redaktionen har måske forudset dens ophør i 1959? Den har dog været drevet i århundreder. Heller ikke minedriften omtales, og der fortælles ikke meget om, hvilke fiskeprodukter, der sælges til hvilke lande.

Men man kommer ikke uden om, at dette er *værket* om Færøerne.

Det andet værk er uden diskussion den smukkeste eksisterende bog om Færøerne. Den indeholder 78 billeder; de fleste ligger fototeknisk i topklassen; heraf er 16 helsides farvebilleder og 15 helsides i sort og hvidt. Men det færøske landskab er ikke forvænt med den solskinstemning, som farvebillederne med en enkelt undtagelse har foreviget, og billedudvalget synes i det hele foretaget fortrinsvis ud fra et kunstnerisk synspunkt.

Teksten har form som en rejserapport og danner ikke en enhed med illustrationsmaterialet. Livet på øerne er skildret med sympati og forståelse, men for den, der er nogenlunde velbevandret i færøbeskrivelser, er der intet nyt at hente.

Der er engelsk resumé, og billedteksterne er på dansk, engelsk og færøsk.

Aa. H. Kampp.

Sir Vivian Fuchs & Sir Edmund Hillary: Over Sydpolen. Steen Hasselbalchs Forlag. 1958. 16 × 24,5 cm. 348 s., 64 fotografier, kortbilag m. v. Pris kr. 34,50.

Dette er den officielle bog om den store britiske transantarktiske ekspedition, den der som den første krydsede det hvide kontinent fra basen ved Weddel Havet til basen ved Ross Havet efter at have kørt over selve den geografiske sydpol, hvor amerikanerne sidder i Amundsen-Scott stationen. Bogen er skrevet næsten umiddelbart efter hjemkomsten, og den har derfor ikke kunnet tage hensyn til en nærmere bearbejdelse af det videnskabelige materiale, som ekspeditionen har hjembragt. Man hører i det hele taget yderst lidt om det videnskabelige arbejde, og også mindre end rimeligt er, for der er dog nået vigtige seismiske målinger af istykkelse o.s.v., men bogen giver en morsom og inciterende beretning om hele ekspeditionens forløb og om menneskers reaktioner, når de må leve under så ekstreme vilkår, som en overvintring i Antarktis byder. Den giver et godt billede af de vanskeligheder, som måtte overvindes, og den risiko, man måtte løbe, da man førte weasels og sno-cats igennem de store spalteområder og ind på selve polplateauet. Bogen handler særlig om selve rejsen tværs over Antarktis og om de tekniske problemer forbundet hermed. Bogen er meget vel illustreret, og mange af billederne siger mere om Antarktis, end man tidligere har kunnet finde i nogen dansk rejseberetning. En del af billederne er farveoptagelser, der står smukt.

Bogen er oversat fra engelsk af Chr. Dahlerup Koch, der gennemgående skriver et ret letflydende dansk, men når det kommer til tekniske og videnskabelige betegnelser, synes oversætteren ikke altid at være opgaven voksen. Utvivlsomt har oversætteren kun haft kort tid til rådighed, men en del simple korrekturfejl og forkerte tekniske betegnelser burde være undgået. I en kort oversigt bag i har oversætteren søgt at give en mere populær forklaring på en lang række af de tekniske og videnskabelige problemer i Antarktis, her er der dog så elementære fejl og misforståelser, at man kun kan beklage, at oversætteren ikke i tide havde rådført sig med en fagmand.

Bortset fra disse skønhedspletter er det en bog, der kan anbefales til alle, som interesserer sig for geografisk forskning i marken.

Børge Fristrup.

Schlüter-August: Atlas des Saale- und mittleren Elbegebietes. 1. Teil. Verlag Enzyklopädie Leipzig, 1958. 25×40. Teksthefte: 55 s. DM 75,-.

Grundlaget for dette atlas er et Mitteldeutscher Heimatlas, nærmest af historisk-geografisk karakter, som blev udarbejdet i mellemkrigsårene. Derved fremkommer nogle vanskeligheder, som giver sig til kende bl. a. i den geografiske afgrænsning.

Arbejdet indeholder flere interessante og nyttige kort, f. eks. fremstilling af nedbørsforholdene, der på en klar måde viser det nedbørsfattige område langs floden Saale, samt et kort over »Den Tyske Demokratiske Republiks politiske inddeling« 1945–50 og efter 1952.

Iøvrigt er dette bind af værket præget af historisk-kartografisk fremstilling.

Niels Nielsen.

Bos-Niermeyer: Schoolatlas der gehele aarde. Veertigste Druk v. F. J. Ormelung. J. B. Wolters, Groningen, 1959. 24×39. 44 kortblade.

Når dette iøvrigt særdeles smukke skoleatlas omtales her, skyldes det, at det indeholder en samling kort vedrørende Holland, som har interesse også for danske geografer. De er meget righoldige, vel disponerede og ajourført. Eksempel: Europoort, den store, nye, påbegyndte udhavn for Rotterdam, og kortene over Ijsselmeer med omliggende poldere.

Niels Nielsen.

Alexander von Humboldt. Studien zu seiner universalen Geisteshaltung. Festschrift zur Alexander-von-Humboldt-Feier, in Berlin am 18. und 19. Mai 1959. Herausgegeben von Joachim H. Schultz für die Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. Verlag Walter de Gruyter & Co., Berlin 1959. 18×25 cm. 277 s. DM 34,-.

I anledning af 100-års-dagen for Alexander von Humboldts død afholdtes en højtidelighed den 18.–19. maj 1959 i Berlin, og Gesellschaft für Erdkunde udgav en samling af handlinger vedrørende Humboldts gerning med bidrag fra en række lærde, både fra Tyskland, U.S.A. og Ecuador.

Selvom der allerede foreligger en meget omfattende litteratur om Alexander von Humboldts personlighed og gerning, rummer dette festskrift adskilligt nyt og interessant. Man får et meget stærkt indtryk af hans